Grafika Komputerowa i Projektowanie semestr 2, ćwiczenie 1

Moduł turtle - rysowanie fraktali

Moduł *turtle*, będący częścią biblioteki standardowej języka Python, wykorzystywany jest najczęściej w celach edukacyjnych. Umożliwia on tworzenie prostych, dwuwymiarowych grafik poprzez sterowanie obiektem rysującym na ekranie, określanym żółwiem lub robotem. Obiekt ten najczęściej porusza się do przodu i do tyłu (rysując za sobą linie) oraz wykonuje obroty (zmienia kierunek, w którym się przemieszcza). Taką formę tworzenia grafiki przyjęło nazywać się grafiką żółwia a sam pomysł modułu *turtle* języka Python wywodzi się z języka Logo, stworzonego w 1966 przez Wally'ego Feurziga i Seymoura Paperta.

Moduł *turtle* do programu w języku Python dołączamy poprzez poniższą instrukcję: import turtle

Z kolei obiekt żółwia w programie tworzymy wywołując inicjalizator (inaczej konstruktor) klasy Turtle: t = turtle.Turtle()

Sterowanie odbywa się poprzez wywoływanie odpowiednich metod na stworzonym w ten sposób obiekcie żółdwia. Podstawowe operacje to:

```
t.forward(10) - przesuń żółwia 10 pikseli do przodu
t.backward(30) - przesuń żółwia o 30 pikseli do tyłu
t.left(45) - obróć żółwia o 45 stopni w lewo
t.right(60) - obróć żółwia o 60 stopni w prawo
```

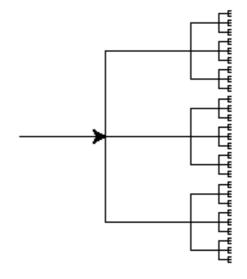
I tak narysowanie kwadratu o boku 10 pikseli to ciąg instrukcji:

```
t.forward(10)
t.left(90)
t.forward(10)
t.left(90)
t.forward(10)
t.left(90)
t.forward(10)
t.left(90)
```

lub zapisując to samo krócej - w postaci petli:

```
for i in range(4):
    t.left(90)
    t.forward(10)
```

Jeśli do tych prostych instrukcji rysujących doda się możliwość rekurencyjnego wywoływania funkcji, to można z wykorzystaniem tego modułu tworzyć fraktale (najczęściej obiekty samo-podobne). Jak więc przykładowo narysować prosty fraktal przedstawiony na rys. 1? Można to zrobić na wiele sposobów. Poniżej przedstawiono ogólny schemat postępowanie w tego typu przypadkach oraz przykładowe rozwiązanie.

Rysunek 1: Prosty fraktal

Kroki postępowania w celu narysowania figury bazującej na rekurencji:

- 1. Zidentyfikuj element (lub pewien schemat) powtarzający się w ramach całej figury na kolejnych jej poziomach.
- 2. Znajdź jak najprostszy ciąg instrukcji potrzebny do narysowania takiego elementu i umieść go w funkcji.

3. Dodaj w tak napisanej funkcji jej rekurencyjne wywołania w miejscach, gdzie element się "powtarza". Zwróć uwagę na kierunek i zwrot obiektu rysującego przed i po wywołaniu funkcji. Dodaj warunek ograniczający dalsze rekurencyjne wywołania funkcji.

Przykładowo dla prostego fraktala przedstawionego na rys. 1 może to przebiegać następująco:

- 1. Jako powtarzający się element fraktala przyjmujemy fragment przedstawiony na rys. 4 i 5.
- 2. Aby narysować taki fragment wystarczy wykonać ciąg instrukcji, które przedstawiono poniżej w funkcji frac widly:

```
1
     def frac widly(x):
2
           #rysuj lewa część wideł (rys. 2)
3
           t.left(90)
4
           t.forward(x)
5
           t.right(90)
6
           t.forward(x)
7
           #cofnij się
8
           t.backward(x)
9
           t.right(90)
10
           t.forward(x)
                                                                          Rysunek
                                                              Rysunek
11
           #rysuj środkową część wideł (rys. 3)
                                                                          3:
12
           t.left(90)
13
           t.forward(x)
           #cofnij się
14
15
           t.backward(x)
           #rysuj prawa część wideł (rys. 4)
16
17
           t.right(90)
18
           t.forward(x)
19
           t.left(90)
                                                              Rysunek
                                                                          Rysunek
20
           t.forward(x)
                                                              4:
21
           #cofnij się do punktu początkowego
22
           #i obróć się w kierunku początkowym (rys. 5)
23
           t.backward(x)
24
           t.left(90)
25
           t.forward(x)
26
           t.right(90)
```

3. Dodajemy rekurencyjne wywołania frac_widly(x/3) w odpowiednich miejscach w funkcji (gdzie element zaczyna się powtarzać z innym wymiarem). W tym przypadku należy wstawić je między liniami 6 i 7, 13 i 14 oraz 20 i 21. Ponadto na początku definicji funkcji frac_widly należy dodać jeszcze warunek, który ograniczy liczbę wywołań rekurencyjnych:

```
if x<=1:
    return</pre>
```

Chcąc narysować fraktal z rys. 1 wystarczy już tylko przypisanie zmiennej x wartości, narysowanie pierwszego odcinka o długości x i wywołanie funkcji frac widly z tym samym parametrem x:

```
x = 64
t.forward(x)
frac widly(x)
```

Inne przydatne uwagi

Pisząc tego typu funkcje rekurencyjne warto zwrócić uwagę na pewne właściwości zaprezentowanych wcześniej metod na obiekcie typu Turtle, które mogą być przydatne przy rysowania niektórzy figur:

```
backward(x) to inaczej forward(-x)
left(x) to inaczej right(-x)
left(360 - x) to inaczej right(x)
```